

DAGBLADET, TORSDAG 31. MAI 1945

Kortene på bordet

Av overlæge dr. med. Peter M. Holst.

Da stormen brøt ut i 1939 følte alle tenkende nordmenn at heller ikke vårt land lå utenfor faresonen. Også vi kunne komme i den situasjon at vi måtte velge mellom å gripe til våpen eller å gå til grunne uten sverdslag. Gansk visst hadde vi i mange år undergravd vårt forsvar. Men vi hadde da fremdeles et forsvar. Og derfor gjorde vi i lite time med hjertet i halsen febrilske forsøk på å innhente det forsømte. Derfor trodde også det overveiende flertall at om ulykken rammet oss, ville vi møte den som menn og gjøre vårt ytterste for å bevare vårt land og vår sjel.

Stormvarslene økte i dagene før 9. april. Mann og mann imellom ble det hvisket, hvorfor mobiliserer vi ikke? Og ulykkesdagen, da sirenene hylte, steg spørsmålene til et brus: «I Guds navn, er det da ingen som tenker på å forsvare landet vårt? Hvorfor ringer ikke alle landets kirkeklokker til mobilisering, hvorfor tier kringkastingen? Vil regjeringen legge landet åpent for de tyske horder?»

Vi fikk endelig et slags svar. Det ble krig allikevel, en krig uten mobilisering, en krig uten plan og koordinasjon, en krig nesten uten våpen, men en krig hvor våre gutter og en håndfull offiserer tross alt hevdet vår ære og oppnådde betydelige resultater.

Men hvorfor ble det slik? Hvem har ansvaret for at...

folk tidd og kjempet for sin eksistens, såret av ulivssår, men oppreist og innbitt. I denne tid har ingen kastet stein på vår landflyktige regjering, som siden 9. april etter alminnelig oppfatning har gjort det best mulige ut av en umulig situasjon. Men glemt har vi ikke, og de fleste vil være enige i at det norske folk nå endelig fortjener et svar på de spørsmål som er nevnt ovenfor. De må besvares av regjeringen, som har hatt god tid til å forberede seg på svaret. Og de må besvares straks, fordi det i disse dager skal avgjøres om den nåværende regjering skal fortsette, eller om den delvis skal erstattes med nye menn. Om noen av de gamle regjeringsmedlemmer blir sittende, må det norske folk ha krav på å få kortene på bordet. Før bestemmelsen treffes må vi ha visshet for at alle medlemmer av den regjering, som nå skal føre oss, fortjener folkets tillit.